

BOEKBESPREKINGEN

WALTER HOFFMANN-AXTHELM. *Untersuchungen zum Fluorproblem*. Joh. Ambr. Barth, Leipzig, 1959. 60 blz., 6,80 DM.

De hoofdschotel van dit boekje wordt gevormd door een onderzoek in het endemische fluorosegebied Berggieszhübel – gelegen in het Ertzgebergte ten zuiden van Dresden. Een inleiding van 15 pagina's, waarin de schrijver de mogelijkheden ener cariëspreventie overziet en hierbij vooral aandacht besteedt aan het fluor, gaat aan de beschrijving van het onderzoek vooraf.

Tot nu toe zijn in Europa nog slechts weinig fluorose-gebieden onderzocht, onderzoken, die van belang zijn om de gunstige en ongunstige effecten van het fluor te leren kennen. Als zodanig is het stelling van belang van dit onderzoek kennis te nemen.

Een beoordeling van de waarde der gegevens is echter niet eenvoudig, daar zoals in de meeste epidemiologische onderzoeken een betrouwbare controlegroep ontbreekt. Temeer stoort het, dat de onderzochte groepen zo slecht omschreven zijn (geen leeftijdsverdeling) en de verstrekte gegevens dikwijls zo summier (b.v. voor cariës uitsluitend percentage cariësvrije kinderen).

BACKER DIRKS

ULRICH BERGER. *Die Treponemen der Mundhöhle und ihre Bedeutung für die Pathogenese der oralen Fusospirochätosen*. Beiträge zur Hygiene und Epidemiologie Heft 12. Johann Ambrosius Bart – Leipzig. 139 blz., 14 DM.

In deze 120 pagina's tellende monografie wordt met Duitse grondigheid een overzicht gegeven van de bestaande literatuur betreffende de Treponemata. De literatuurlijst bevat dan ook 450 titels!

In het overzichtelijk ingedeelde boekje geeft BERGER bij elk nieuw onderwerp eerst uitvoerig wat tot nu toe onderzocht is en vervolgens zijn eigen experimenten.

Evenals de meeste onderzoekers acht BERGER van de Spirochaetales de Treponemata de belangrijkste microorganismen bij de fusospirochaetaire laesies. In deze monografie worden alleen de treponemata besproken en dus niet de geslachten *Borrelia* en *Leptospira*. De ter beschikking staande gegevens acht hij voorts geen voldoende basis, de treponemata verder in te delen.

In de eerste 40 pagina's bespreekt hij de morfologie en de kweekmethoden van de treponemata. Hierna worden achtereenvolgens besproken: de biochemische eigenschappen, de resistentie tegen chemotherapeutica, de toxine vorming, de pathogeniteit, en het effect van de onspecifieke afweermechanismen van de gastheer op de treponemata.

Men krijgt bij lezing van dit boekje waardering voor de nauwgezetheid waarmee de schrijver de bestaande feiten en opvattingen heeft verzameld en voorts voor de systematische wijze waarop hij zijn eigen onderzoek heeft gedaan en beschrijft.

Een direct belang voor de kliniek heeft dit boekje niet, daar het zich nagenoeg uitsluitend met laboratoriumproeven bezighoudt. Het is een belangrijk overzicht van het pathogene arsenaal van de Treponemata. Verder onderzoek zal het gewicht dezer eigenschappen in het levend organisme moeten leren kennen.

BACKER DIRKS

ALFRED A. STEIGER - RAOUL H. BOITEL. *Precision work for partial dentures*. A technical manual for office and laboratory. Verlag Stebo, Zürich I, Prijis frs 66.-.

Zoals reeds uit de titel valt op te maken: een boek bestemd zowel voor de tandarts als voor de technicus. Een lang bestaande wens is hiermede in vervulling gegaan. „Precision Work” kan alleen dan goede resultaten afwerpen, als het team tandarts en technicus volkomen op elkaar is afgestemd en er wederzijds begrip is voor de moeilijkheden, die beiden bij hun werk ondervinden. In de inleiding constateert men de appreciatie, die de auteurs voor hun medewerkers i.c. de leidende technici in hun laboratoria hebben.

Ongetwijfeld heeft STEIGER's naaste medewerker, hoofdtechnicus SCHEYTT, van huis uit goudsmid, een groot aandeel gehad in de ontwikkeling van de precisie attachments. Het feit, dat thans in een uitvoerige handleiding het hóe en waarom van de constructie en toepassingsmogelijkheden van deze bevestigingen op duidelijke, fraai geïllustreerde wijze worden uiteengezet zal zeker ten goede komen aan een grotere bekendheid, eventueel toepassing van de diverse ontwerpen van Zwitserse drukkbrekers voor de partiële prothese. Doordat de allerhoogste eisen worden gesteld zowel aan de tandarts als aan de technicus zal STEIGER's systeem zich nimmer in een algemene toepassing mogen verheugen. Doordat de schrijvers de algemeen bekend veronderstelde tandtechnische werkzaamheden met opzet onvermeld hebben gelaten, wint het boek aan waarde, de *aandachtige* lezer zal veel praktische wenken, zelfs „tricks” tegenkomen, waarmee hij zijn voordeel kan doen. STEIGER's C.S.P. „attachment” (groefschouder-stift bevestiging), ook bij ons vele jaren wélbekend, maar niet bemind, wordt uitvoerig behandeld. In handen der grootmeesters in de tandheelkunde een voortreffelijke bevestigingsmethode, mits uitgevoerd met de accuratesse, die voor de in het juweliers- of goudsmidsvak opgeleide tandtechnici geen al te grote moeilijkheid schijnt op te leveren. Mogen bepaalde behandelingssystemen op bovengenoemde gronden in ons land steeds een remmende invloed hebben uitgeoefend, toch zal de iets minder hoog grijpende practicus nog veel kunnen vinden, dat aan zijn preparaties van kroon- en brugwerk of van de gesteunde protheses ten goede kan komen. Doordat de beide auteurs niet star aan hun eigen, nogal ingewikkelde systemen van bevestiging en afsteuning hunner uitneembare protheses hebben vastgehouden, maar ook andere ten onzent bekende prothetisten van de Zwitserse school met name BEAT MÜLLER, BIAGGI, MARC FREY, EUGEN DOLDER e.a. in de gelegenheid gesteld hebben hun bijdrage te leveren, heeft dit boek voor de algemene praktikus veel aan waarde gewonnen, waarbij schrijver dezes in het bijzonder een verbetering op het systeem van GILMORE (staafverbindingen der resterende elementen, waaromheen de verankering is bevestigd) door EUGEN DOLDER en het scharnier van FREY onder de aandacht van de Nederlandse collega's zou willen brengen. Terwille van de Nederlandse tandtechnici zal een Duitse uitgave van dit werk zeer gewenst zijn. Het behoeft nauwelijks betoog, dat de schrijvers met dit werk een bijdrage hebben geleverd, die sterk de nadruk legt op het nut van het behoud, zelfs van enkele of meerdere resterende elementen, tot heil van de tot tandvervanging veroordeelde patiënten. Het ware te wensen, dat dit boek een „bestseller” werd.

J. A. M. DE DECKER